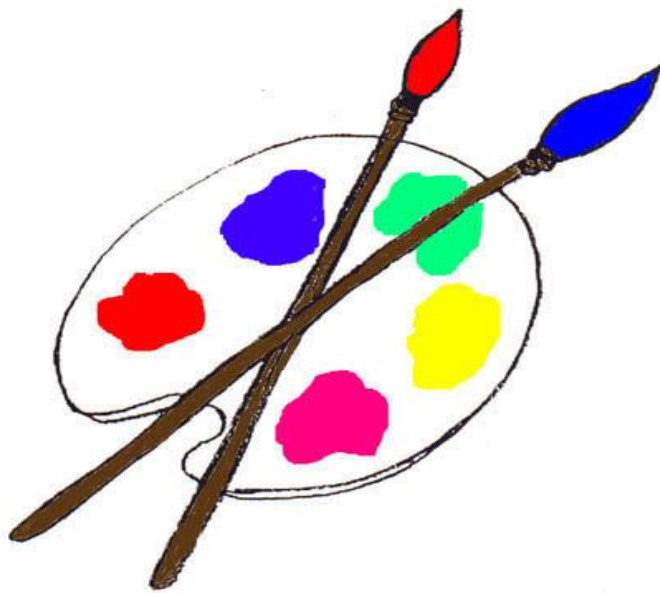

Likabehandlingsplan

Förskolan Paletten

Innehållsförteckning

Övergripande styrdokument	3-4
Krav på likabehandlingsplan	5
Definitioner	6
Till dig som personal	7
Till dig som barn	8
Förebyggande arbete	9
Till dig som vårdnadshavare.....	10
Kartläggning och nulägesanalys.....	11
Utvärdering	12
Förankringsprocessen	12
Upprättande.....	13

Bilagor:

Bilaga 1 Värdegrund för förskolan Paletten

Bilaga 2 Mall för dokumentation vid kränkande behandling/mobbning

Övergripande styrdokument

Följande lagtext gäller för Likabehandlingsplan

Lpfö 18 (Läroplan för förskolan)

"Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motarbetas."

AFS (Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling) 1993:17 § 6

"Arbetstagare som utsätts för kränkande särbehandling skall snabbt få hjälp eller stöd. Arbetsgivaren skall ha särskilda rutiner för detta." (Med arbetstagare avses här barn samt all personal.)

AFS 1993: 17 § 5

"... Det är viktigt att varje arbetstagare är medveten om sin egen möjlighet och skyldighet att medverka till ett gott klimat på arbetsplatsen."

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

"Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De är utrustade med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av broderskap."

Barnkonventionen lag 2020:1 jan.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar, varav 4 är "sakartiklar" vilka slår fast vilka rättigheter varje barn ska ha.

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Skolverkets allmänna råd 2004

"Inget barn oavsett kön ska behöva gå till sin förskola/skola och riskera att bli utsatt för diskriminering och annan kränkande behandling."

Skollagen 14 a kap.

Skollagen har skärpts på så sätt att det anges att en plan mot kränkande behandling ska upprättas årligen. Det är inte tillräckligt att bara följa upp och se över planen. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under året.

Diskrimineringslag: 2009: 1 jan.

I diskrimineringslagen gäller förbudet mot diskriminering inom i princip alla samhällsområden och för samtliga diskrimineringsgrunder. Undantaget är ålder, där förbudet begränsas till att endast omfatta utbildningsverksamhet och arbetslivet i vid mening.

Diskrimineringsombudsmannen: 2009: 1 jan.

Diskrimineringsombudsmannen, inrättades den 1 januari 2009 och har tillsyn över att diskrimineringslagen följs.

Krav på likabehandlingsplan

Förskolan Palettens vision och policy - det demokratiska uppdraget

Bakgrund: Förskolan Paletten är en förskola där varje barns ursprung och språk respekteras. Vi möter varandra med öppenhet, hänsyn och respekt. Förskolans värdegrund skall synas i det dagliga arbetet.

Delaktighet och inflytande

På förskolan kommer vi att förankra likabehandlingsplanen hos personal, förskolebarn, deras vårdnadshavare via personalmöten informationsmöten, inskolningar, samt i utvecklingssamtal.

Om ett barn eller en vuxen upplever att den har blivit kränkt tar vi det alltid på allvar. Tolkningsrätt gäller för den som känner sig kränkt. Förskolans personalpolicy är att prata med varandra inte om varandra.

Mål:

Alla ska kunna känna sig trygga och inte vara rädd för någon/något under förskoletiden. Ingen form av kränkande behandling ska förekomma på förskolan.

Syfte:

En likabehandlingsplan ska innehålla en översikt över de insatser som behövs för att främja barns lika rättigheter i förskolan. Det demokratiska uppdraget vi har ska utgöra grunden för all verksamhet i förskolan.

Uppdraget innebär att vår uppgift är att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda, följa upp och motverka all kränkande behandling och det bör ses i ett vidare sammanhang och ska omfatta alla i verksamheten.

Ansvarsfördelningen ska framgå tydligt i planen. Resultatet av planen skall årligen redovisas i förskolans kvalitetsredovisning.

All planering, alla aktiviteter och utvärderingar skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av **respekt, solidaritet och tolerans**.

Likabehandlingsplanen skall omfatta en kartläggning/nulägesanalys med åtgärder kring följande punkter.

- Direkt diskriminering
- Indirekt diskriminering
- Trakasserier
- Annan kränkande behandling

Definitioner

Kränkande behandling:

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt **alltid** måste tas på allvar.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t ex att bli utsatt för slag och knuffar)
- Verbala (t ex att bli hotad eller kallad fula saker)
- Psykosociala (t ex att bli utsatt för ryktesspridning, utfrysning)
- Text- och bildburna (t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms)
- Diskriminerande (t ex att du känner dig särbehandlad, obekväm eller missgynnad)

Trakasserier - De fem diskrimineringsgrunderna är:

1. Kön - trakasserier på grund av kön
  2. Etnisk tillhörighet - att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
  3. Religion eller annan trosuppfattning.
  4. Sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
  5. Funktionshinder - varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.
- Även all annan kränkande behandling är förbjuden även om det inte kan klassas som diskriminering.

Mobbning

Mobbning är när en person upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar (t ex. knuffar, elaka kommentar, utfrysning) från en eller flera personer.

Mobbning är också när parterna i en konflikt inte är jämnstarka utan den ena parten ständigt är i underläge och blir kränkt.

Handlingsplan

Till dig som personal

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar.

Ta tag i situationen direkt!

Vad har hänt?

Lyssna till de inblandade - var neutral och saklig.

Vid upprepade kränkningar som vi inte kommer tillrätta med går vi vidare enligt följande:

- Informera förskolechefen
- Fyll i händelserapportsblankett
- Analys görs av berörd personal - Vad har hänt? Vilka åtgärder skall vidtas?
- Externt stöd söks vid behov.
- Dokumentering görs under ärendets gång.
- Mall för dokumentation finns som bilaga i likabehandlingsplanen.

Handlingsplan

Till dig som barn

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar.

Ta tag i situationen direkt!

Vad har hänt?

Lyssna till de inblandade barnen - var neutral och saklig.

Uppmuntra barnen att berätta!

Kränkningen måste upphöra, beröm den som berättar. Lär barnen att säga ifrån: "Sluta! Nej! Jag vill inte att du gör så!"

Informera vårdnadshavare

Vårdnadshavare informeras om vad som har hänt och hur vi hanterade situationen.

Sedan bestämmer vi tillsammans med vårdnadshavare vilka eventuella åtgärder som ska vidtas.

Vid upprepad kränkning som vi inte kommer tillrätta med går vi vidare enligt följande:

- Informera förskolechefen
- Fyll i händelserapportsblankett
- Analys görs av berörd personal - Vad har hänt? Vilka åtgärder skall vidtas?
- Externt stöd söks vid behov.
- Dokumentering görs under ärendets gång.
- Mall för dokumentation finns som bilaga i likabehandlingsplanen.

Handlingsplan

Förebyggande arbete

- Medvetet stärka varje barns självförtroende
- Genustänk - barn oavsett kön ska få samma utrymme och inflytande i verksamheten
- Utveckla känsla av samhörighet hos barnen
- Närvarande vuxna - goda förebilder, (inte prata över barnens "huvud")
- Barn får inte vid upprepade tillfällen utesluta andra barn ur leken
- Uppmärksamma positivt beteende
- Tydliga och enkla regler
- Barnen ska känna sig delaktiga, de ska också uppmärksammas på deras rättigheter samt skyldigheter.
- Empatiträning genom t. ex rollspel och tillitsövningar.
- Intervjuer
- Samtal och reflektion i grupp men även enskilt
- Att skapa ett gott klimat bland de vuxna
- Goda relationer och öppen kommunikation med föräldrarna
- Arbetsledaren ansvarar för att värdegrundsfrågorna lyfts minst två gånger per år vid arbetsplatsträffar
- Bejakar olika familjekonstellationer genom att diskutera och låna böcker, (temaväskor från bokbussen)

Handlingsplan

Till dig som vårdnadshavare

På förskolan är det viktigt att ni/vi vuxna är observanta på barnens upplevelser och reaktioner!

Det här kan ni förvänta er av oss.

- Närhet och uppmärksamhet i vardagen
- Lyssnar till barnens berättelser och tolka dessa utan att övertolka.
- Nära och kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare.
- Observationer
- Intervjuer
- informationsmöte
- Föräldraråd
- Utvecklingssamtal

Kartläggning och nulägesanalys

All personal är observant på situationer som kan uppstå i barngruppen.

1. Vi tar reda på hur stämningen är i gruppen, hur barnen trivs i förskolan, vilka de leker helst med/inte leker med och varför.
2. Ett flertal vuxna finns med när barnen är utomhus, utom med de äldsta barnen som inför skolan tränar på att vara ute själva ibland efter tillåtande av vårdnadshavare.
3. Vi tar reda på vad barnen helst leker med inne och ute för att få klart för oss om det finns lekmönster, genus och t.ex. otrygga platser på gården.
4. Vi har dagliga samtal med personal, vårdnadshavare och barn.
5. Alla vuxna är observanta på hur barnen behandlar varandra. Nedlåtande kommentarer tillåts inte, "vi skojar inte på det sättet".
6. All personal arbetar aktivt förebyggande med etiska samtal för att stärka tryggheten, respekten och gemenskapen för det enskilda barnet. T.ex. boken "Vilda säger nej" av Marie Bosson Rydell, gruppstärkande lekar, läran om rätt och fel.
7. Det finns alltid vuxna i barnens närhet som kan hjälpa till att lösa konflikter. Tydliga vuxna som sätter gränser, reagerar och ingriper omedelbart vid alla former av kränkande behandling.
8. Vid gruppaktiviteter delar de vuxna in barnen i lag eller grupper.
9. Vi tar upp trivseln som en återkommande punkt på utvecklingssamtalen och AP möten.
10. Informationsmöte.

Kränkning mellan barn.

1. Samtal, dialog parterna emellan. Dokumentera i händelserapporten, kontakta föräldrarna.
2. Beslut om åtgärd tas med de berörda. Eventuellt upprättas en åtgärdsplan
3. Uppföljningssamtal sker inom 1-2 veckor.

Kränkning mellan vuxen och barn.

1. Rektor samlar information om händelsen.
2. Rektor och någon av rektor utsedd genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Berörda vårdnadshavare kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljning inom 1-2 veckor.
5. Rektor dokumenterar steg 1-4

Kränkning mellan vuxna.

Rektor är ansvarig och agerar utifrån arbetsmiljölagen

www.arbetsmiljoverket.se

Utvärdering

Enligt Skolverkets allmänna råd ska likabehandlingsplanen innehålla en beskrivning av hur planen årligen ska följas upp, utvärderas och vid behov revideras. Resultatet av likabehandlingsarbetet skall redovisas i förskolans utvärdering.

Utvärdering kommer att ske vid ett tillfälle .

- Januari på planeringsdagen

Förskolans personal för in avstämningstillfällena i sitt årshjul.

Vårdnadshavare ges möjlighet att lämna synpunkter på förskolans arbete till föräldrarrådet, informationsmöten samt i en årligt återkommande enkät.

Ansvarsfördelning

- Rektor har ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av alla barn/elever samt att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat.
- Alla anställda på enheten har skyldighet och ett kollektivt ansvar för att likabehandlingsplanen följs och förankras hos barn/elever, personal och vårdnadshavare i verksamheten.

Förankringsprocessen

Rektor ansvarar för att all personal får kontinuerlig uppdatering om likabehandlingsplanens mål och innehåll.

Pedagogerna ansvarar för att likabehandlingsplanen aktualiseras på föräldramöten och vid behov.
att alla barn/elever har kännedom om likabehandlingsplanens innehåll och verkar för att planen efterlevs.

Barnens delaktighet

Barnen skall göras delaktiga och engageras för att leva upp till likabehandlingsplanen samt medverka vid uppföljning och revidering av planen, (t ex. genom trivselregler och barnintervjuer).

Upprättande

Arbetet fortsätter kontinuerligt med analys av nuläget och vid behov med nya målsättningar och åtgärder.

Syftet med planen ska vara att främja barns vuxnas lika rättigheter

- oavsett kön,
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- förebygga och förhindra trakasserier
- annan kränkande behandling

Värdegrund för förskolan Paletten

Personal

- LpFö 18, barnkonventionen, kommunens styrdokument, förskolan Palettens verksamhetsplan och avdelningens läsårsplanering och veckoplanering är vår gemensamma bas.
- Alla har samma skyldigheter och rättigheter utifrån dessa dokument.
- Professionalism uppnår vi genom att verka utifrån dessa.
- Alla människor har samma värde oavsett kön, ålder, religion och hudfärg och därmed har alla samma skyldigheter och rättigheter.
- Alla ska sträva efter att skapa en samhörighet med andra och vara beredd att stödja och hjälpa andra människor.

Regler

- Det är viktigt att känna till sekretessbestämmelserna och följa dem.
- Gemensamt fattade beslut och regler skall efterföljas tills de ändras gemensamt.

Barn och deras vårdnadshavare

- Vi ska uppmuntra barns medbestämmande genom att vi tar tillvara barnens förmåga att ta ansvar och låta dem själva vara med och utforma sin vardag på förskolan.
- All verksamhet ska utgå ifrån barnens intressen och behov.
- Vi ska uppmuntra vårdnadshavares medbestämmande och främja deras delaktighet och skapa en förtroendefull relation.

Mall för dokumentation vid kränkande behandling/mobbning Förskolan Paletten

Datum: _____

Plats: _____

Inblandade: _____

Händelseförlopp: _____

_____

Åtgärder: _____

_____

_____

_____

Kontakt med vårdnadshavare: _____

_____

Kontakt med andra: _____

Uppföljning: _____

_____

_____

_____

Avslut: _____

_____

Underskrift:

_____